

Zmiany przepisów UOKiK – szczególne regulacje dotyczące związków przedsiębiorców

Prawdopodobnie już w I kwartale 2021 r. wejdzie w życie ustawa zmieniająca przepisy dotyczące ochrony konkurencji i konsumentów, które mają na celu dostosowanie polskich regulacji do regulacji unijnych. Projekt nowelizacji przewiduje szereg różnych zmian, w tym m.in. uregulowanie podstawy do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców za określone naruszenia.

Powyższa propozycja wynika stąd, iż co prawda nałożenie kary na gruncie obecnie obowiązujących przepisów jest możliwe, gdyż związek przedsiębiorców traktowany jest na potrzeby nałożenia kary pieniężnej jako jeden przedsiębiorca, jednak brak jest konkretnej podstawy prawnej do nałożenia takiej kary. Nie ma również szczególnych regulacji dotyczących obliczania obrotu związku przedsiębiorców oraz jego poszczególnych członków na potrzeby nakładania kary, czy też pozwalających na egzekwowanie kary w przypadku niewypłacalności związku. Wobec tego, proponuje się wprowadzenie do ustawy podstawy prawnej do nakładania kar pieniężnych na związki przedsiębiorców za wskazane w ustawie naruszenia, których dopuścił się związek w przypadku, gdy naruszenie jest związane z działalnością jego członków.

Zgodnie z nowymi przepisami, kara nakładana na związek przedsiębiorców nie będzie mogła przekroczyć 10% sumy całkowitej obrotu każdego z członków tego związku prowadzącego działalność na rynku, którego dotyczyło to naruszenie, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Ponadto, projektodawca wprowadza regulację, zgodnie z którą w sytuacji niewypłacalności związku przedsiębiorców, związek wzywa swoich członków do wniesienia wkładów w celu pokrycia kwoty kary. Z kolei, gdy wkłady te nie zostaną wniesione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu w kwocie pokrywającej w całości wysokość kary, Prezes Urzędu będzie mógł żądać uiszczenia kary od każdego z przedsiębiorców, którego przedstawiciele wchodzili w skład organów decyzyjnych tego związku. Odpowiedzialność ww. podmiotów ma być solidarna. Prezes Urzędu nie będzie mógł żądać uiszczenia kary wyłącznie od tych przedsiębiorców, którzy wykażą, że nie wdrożyli decyzji związku przedsiębiorców powodującej określone naruszenie albo nie wiedzieli o istnieniu takiej decyzji, bądź też aktywnie zdystansowali się od niej przed wszczęciem postępowania.

Kary za brak oznaczeń cenowych

Decyzją z dnia 4 stycznia 2021 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), utrzymał w mocy decyzję Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku, który nałożył na jednego z przedsiębiorców karę pieniężną z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. 2019 poz. 178), polegających na niewidocznieniu cen i cen jednostkowych.

Kara za niedopełnienie wspomnianego obowiązku w tym przypadku była stosunkowo niska, gdyż wynosiła 1000 zł, jednak zwracamy uwagę, że górna granica kary, jaka może zostać nałożona na przedsiębiorcę, wynosi 20 000 zł.

Jeżeli natomiast przedsiębiorca nie wykonał obowiązków co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego karę do wysokości 40 000 zł. Ustalając wysokość należności, organ uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Aby uniknąć kary, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług należy uwidaczniać cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl rozporządzenia wykonawczego do przedmiotowej ustawy, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy, w szczególności na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Zniesienie obowiązku drukowania paragonów fiskalnych od 1 maja 2021 r.

W myśl uzasadnienia do projektu nowych rozporządzeń w sprawie kryteriów, warunków technicznych i wymagań, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, najpóźniej od 1 maja sprzedawcy nie będą musieli wystawiać paragonów fiskalnych w wersji papierowej.

Od tej pory, **kasy będą mogły wystawiać paragony fiskalne w postaci papierowej i w postaci elektronicznej albo tylko w postaci elektronicznej.** Celem projektowanych rozporządzeń jest uwzględnienie zmian przepisów ustawy o VAT, zgodnie z którymi podatnicy prowadzący ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących mogą za zgodą nabywcy wystawić i wydać paragon fiskalny w postaci elektronicznej, przesyłając ten dokument w sposób z nim uzgodniony.

Obecnie, pomimo ww. uprawnienia, na podstawie obowiązujących przepisów, kasy fiskalne posiadają tylko możliwość wydruku paragonów fiskalnych a podatnik jest obowiązany wydać nabywcy ich papierową postać. Kasy fiskalne, zgodnie z rozporządzeniem z 2018 r., nie mają możliwości wyboru opcji niedrukowania paragonów fiskalnych. Powyższe ma się zmienić po wejściu w życie nowych przepisów wykonawczych, odpowiadających zmianom wprowadzonym w ustawie o VAT, które pozwolą na pełne funkcjonowanie systemu e-paragonów.

Uregulowanie zasad rozliczania faktur korygujących in plus

Do 1 stycznia 2021 r. przepisy ustawy o VAT nie regulowały zasad rozliczeń faktur korygujących in plus. Zasady rozliczania tych faktur wynikały głównie z praktyki, zgodnie z którą faktury te były rozliczane w zależności od tego, jaka była przyczyna wystawienia korekty. Ustawodawca postanowił uregulować ww. kwestię zgodnie z przyjętą praktyką.

W myśl nowo dodanego ust. 17 do art. 29a ustawy o VAT, w przypadku, gdy podstawa opodatkowania uległa zwiększeniu, korekty tej podstawy dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym zaistniała przyczyna zwiększenia podstawy opodatkowania.

Powyższe oznacza, że w sytuacji, gdy przyczyna istniała w momencie wystawienia faktury pierwotnej – korektę należy rozliczyć za okres, kiedy została rozliczona faktura pierwotna (np. błąd w wskazanej na fakturze stawce VAT lub kwocie).

Natomiast gdy przyczyna nie istniała w momencie wystawienia faktury pierwotnej (np. podwyższenie ceny ustalone po wystawieniu faktury pierwotnej) – korektę należy rozliczyć za okres, kiedy korekta została wystawiona. Powyżej wskazane zasady mają również zastosowanie do korekt WNT (art. 30a ust. 1 ustawy o VAT). Z kolei w przypadku eksportu towarów i WDT, zwiększenie podstawy opodatkowania, o którym mowa w art. 29a ust. 17 ustawy o VAT, następuje nie wcześniej niż w deklaracji podatkowej składanej za okres rozliczeniowy, w którym wykazane zostały te transakcje (art. 29a ust. 18 ustawy o VAT).

Wszelkie potrącenia zwolnione z obowiązku stosowania split payment

Przed zmianą przepisów ustawy o VAT, która nastąpiła 1 stycznia 2021 r., zwolnienie ze stosowania obowiązkowego split payment odnosiło się tylko i wyłącznie do potrąceń, o których mowa w art. 498 Kodeksu cywilnego.

Od tej pory, w przypadku wszelkich potrąceń wierzytelności nie stosuje się split payment w zakresie, w jakim kwoty należności są potrącane (art. 108a ust. 1 d ustawy o VAT).

Wobec tego, w poprzednio obowiązującym porządku prawnym, aby ww. zwolnienie miało zastosowanie, obie wierzytelności musiały być wymagalne oraz mogły być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. To z kolei powodowało, że potrącenia wierzytelności wymagalnej z wierzytelnością o dłuższym terminie płatności nie można było zastosować, gdy istniał obowiązek stosowania split payment.

Po zmianie przepisów, nawet jeżeli termin jednej z potrącanych wierzytelności jeszcze nie upłynął, zastosowanie potrącenia z uwzględnieniem mechanizmu split payment jest dopuszczalne.

Rusza Centralny Rejestr Podmiotów Akcyzowych

W dniu 1 lutego 2021 r. uruchomiony został Centralny Rejestr Podmiotów Akcyzowych. Utworzenie elektronicznego rejestru przewiduje ustawa z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw opublikowana w Dzienniku Ustaw z 13 stycznia 2021 r. (Dz.U. r. 2021 poz. 72). Rejestr będzie prowadzony przez dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu i zastąpi dotychczasowe 44 wykazy prowadzone przez naczelników urzędów skarbowych.

Do złożenia zgłoszenia rejestracyjnego będą zobowiązane m.in.:

- **podmioty prowadzące działalność gospodarczą zamierzające wykonywać czynności:**
 - a) podlegające opodatkowaniu akcyzą;
 - b) z wykorzystaniem wyrobów akcyzowych objętych zwolnieniem od akcyzy ze względu na ich przeznaczenie;
 - c) z wykorzystaniem wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy opodatkowanych zerową stawką akcyzy ze względu na ich przeznaczenie;
- **podmioty zużywające, nieprowadzące działalności gospodarczej, zamierzające zużywać wyroby akcyzowe, zwolnione z akcyzy ze względu na ich przeznaczenie (np. paliwa lotnicze)**
- **pośredniczące podmioty węglowe i gazowe.**

Zgłoszenie rejestracyjnego lub jego aktualizację należy złożyć za pomocą Platformy Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC).

Skorygowana wersja struktury JPK_EWP

Ministerstwo Finansów poinformowało, że **na stronie Krajowej Administracji Skarbowej opublikowano skorygowaną wersję JPK_EWP(2)_v1-1, czyli struktury logicznej postaci elektronicznej ksiąg podatkowych i dowodów księgowych.**

Dotyczy ona jednolitego pliku kontrolnego (JPK) dla ewidencji przychodów, która obowiązuje od 1 stycznia 2021 r. W nowej wersji struktury poprawiono oznaczenie elementu Wariant Formularza (wartością „2” zamiast „1”). Dodatkowo unieważniono wersję schematu JPK_EWP(2)_v1-0, która została usunięta ze strony Biuletynu Informacji Publicznej MF-KAS.

Aby zapewnić czas na aktualizację oprogramowania, **organy podatkowe będą mogły żądać struktury JPK_EWP(2)_v1-1 nie wcześniej niż 1 kwietnia 2021 r.** Na stronie Krajowej Administracji Skarbowej zamieszczono również dokumentację skorygowanej struktury w formacie pdf wraz z broszurą informacyjną, która zawiera m.in. spis zmian do poprzedniej wersji struktury JPK_EWP(1).

Współpraca handlowa pomiędzy UE a Wielką Brytanią

Na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pojawiły się materiały informacyjne dotyczące aspektów współpracy handlowej pomiędzy UE a Wielką Brytanią.

Od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje umowa o handlu i współpracy pomiędzy Unią Europejską (UE) a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Najważniejszą kwestią uregulowaną w umowie są cła. Wymiana handlowa między Wielką Brytanią a UE jest możliwa bez ceł i ograniczeń ilościowych dla wszystkich towarów, które są zgodne z odpowiednimi regułami pochodzenia.

Umowa nie znosi kontroli granicznej, jak również obowiązków eksporterów i importerów dotyczących formalności celnych. Na stronie MF znajdują się m.in. broszury informacyjne dotyczące formalności celnych w relacjach handlowych z Wielką Brytanią po brexicie oraz konsekwencji brexitu na gruncie podatku VAT.

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki dla Biznesu / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.
